

Nem újra, hanem újjáépíteni – a fukusimai katasztrófa hatása a japán oktatási rendszerre

2021. november 5. – Aranyi-Aszalós Vivien

2011. március 11-én a japán Tohoku régiót földrengés sújtotta, ezt hatalmas szökőár követte. Becslések szerint 20 ezer ember halt meg vagy tűnt el, főképp a tengerparti területeken. Másnap a természeti csapások következtében Japán legnagyobb nukleáris balesete során leolvadt a fukusimai atomerőmű három reaktora, 100 ezer embert kellett evakuálni.

Az élet újraindításának egyik eleme volt a fukusimai egyetem és az OECD projektje. Ennek az volt a célja, hogy segítsenek a középiskolás korú gyerekeknek feldolgozni a katasztrófát, bevonják őket a régió jövőjének kidolgozásába. Az [OECD Tohoku Iskola](#) arra jött létre, hogy a tanárok és a diákok együtt találják ki és szervezzék meg egy párizsi eseményt a régió újjászületéséről. Nem egy egyszerű ünnepi műsor összeállításáról volt szó. A diákoknak és a tanároknak együtt kellett azt is kitalálni, mit is jelent ez az újjászületés.

Szeptemberben [irtunk](#) a tudás természetéről Halász Gábor és Fazekas Ágnes A tudás keletkezése című könyve kapcsán - ami rengeteg izgalmas pedagógiai fejlesztést mutat be. Az egyik ilyen az OECD Tohoku Iskola (OTI) projektje.

A projekt a hagyományos iskola mellett, hétfvégénként várta a gyerekeket. Tudatosan vonták ki a kezdeményezést a reguláris oktatásból, szándékosan hagyták lazára a projekt kereteit. Egy előzetes iránymutatásoktól és meghatározó érdekektől mentes „nyílt teret” hoztak létre – egy olyan közeget, ahol kísérletek, viták segítik, hogy a kiadott feladat – a párizsi esemény – innovatív megoldásokat szüljön.

Párizsban, a projekt záróeseményén ünnepélyesen elültettek egy cseresznyefát. Forrás: OECD, Flickr

„Ez az utazás olyan volt, mint vitorlázni a tengeren. Nem volt mindig könnyű, és utunk sok hullám keresztezte. Ha azonban az utazás mindig stabil lett volna (mint az iskolában), akkor nem igazán tanultuk volna meg a valós élethelyzetekben szükséges készségeket, tele váratlan meglepetésekkel! Annyi mindent magunkkal tudunk vinni ebből az élményből.” – foglalta össze az egyik diák a program honlapján olvasható [interjúban](#).

2014-ben a az Eiffel torony előtt mutatták be a tohukai középiskolások két napos [programjukat](#). Dokumentumfilmet készítettek, kiállítást és koncertet szerveztek, saját sorsokról beszéltek a színpadon. A rendezvényt az „Az én iskolám, a mi jövőnk – iskoláztatás 2030” című konferenciával zárták, ahol saját reformjavaslataikat adták elő.

Az Összkép a magyar társadalom és gazdaság működéséről szóló elemzések magazinja. [Iratkozz fel hírlevelünkre](#), [kövess minket](#), ha szeretnéd mélyebben megérteni, hogyan működik Magyarország

A projekt sikeresen megmutatta, hogyan lehet a hagyományok és kötelezettségek sokasága által kötött japán oktatási rendszerhez hozzáilleszteni az önállóságra, együttműködésre, kreativitásra épülő projekt munkát. A résztvevő tanárok szerint a Tohoku projekt kreatívabbá, a bizonytalanságot jobban tűrővé, magabiztosabbá tette a résztvevő diákokat.

Az OECD Tohoku Iskola eredményei elkezdtek beépülni a japán oktatásba. A projektből nőtt ki az [Innovatív Iskolahálózat 2030](#). Ebben 25 japán és 7 más országbeli iskola szervez közös kutatásokat és konferenciákat. A [legutóbbi](#) eseményükön a COVID-19 járvány oktatásra gyakorolt hatásáról szólt.

1000 éves cseresznyefa Fukushima prefektúrában. Forrás: tohokukanko.jp

A hagyományokkal erősen átszőtt, a továbbtanulási lehetőségeikért folyó versenyre trenírozó oktatásban nehéz helyet találni a diákok munkájára épülő, problémamegoldó projekteknek. Ahogy a Tohoku projekt esetében is, az ilyen tevékenységek a tananyag elsajátítását nem zavaró formában férnek be az oktatásba. Egy nagy katasztrófa és az annak következtében elinduló sikeres program talán segít megtalálni a lehetőséget, hogyan készíthet fel az iskola inkább az életre, mint a felvételi vizsgára – nem csak Japánban.